

R o z h o d n u t i e

Odvolacia komisia Slovenského futbalového zväzu v Bratislave, ako príslušný odvolací orgán, prerokovala odvolanie FC DAC 1904 Dunajská Streda, so sídlom Športová 4744, 929 01, Dunajská Streda, proti rozhodnutiu Disciplinárnej komisie Slovenského futbalového zväzu U 471 a takto

r o z h o d l a:

OK SFZ m e n í rozhodnutie DK SFZ (U 471) podľa čl. 60 ods. 14 písm. c) Stanov SFZ tak, že za HNS divákov (vulgárne pokriky, použitie pyrotechniky) podľa čl. 58/2a,b DP, za nedostatočnú US (umožnenie vnesenia pyrotechniky) podľa čl. 57/1b DP a za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisu SFZ (vyobrazenie fanúšikovského „chorea“) podľa čl. 64/1a DP s poukazom na čl. 6/4a Stanov SFZ v stretnutí 15. kola Fortuna ligy medzi FK DAC 1904 Dunajská Streda (A) – ŠK Slovan Bratislava futbal (A) ukladá finančnú pokutu vo výške – 3 500 € podľa čl. 64/5 a čl. 12/6 DP.

OK SFZ v ostatnej časti odvolanie z a m i e t a podľa čl. 60 ods. 14 písm. b) Stanov SFZ.

O d ô v o d n e n i e :

1. Disciplinárna komisia Slovenského futbalového zväzu (ďalej "DK SFZ") na základe U 402 a U 436, Správy delegáta stretnutia, Oznámenia delegáta zväzu o zistených nedostatkoch v stretnutí, Záznamu o činnosti náhradného rozhodcu, priloženej fotodokumentácie, vlastných zistení a osobných stanovísk štatutárneho zástupcu klubu, BM klubu a HU dňa 28. 11. 2017 rozhodla, že za HNS divákov (vulgárne pokriky, použitie pyrotechniky, vniknutie diváka do priestoru ihriska) podľa čl. 58/2a,b,d DP, za nedostatočnú US (umožnenie vnesenia pyrotechniky) podľa čl. 57/1b DP a za porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisu SFZ (vyobrazenie fanúšikovského „chorea“) podľa čl. 64/1a DP

s poukazom na čl. 6/4a Stanov SFZ v stretnutí 15. kola Fortuna ligy medzi FK DAC 1904 Dunajská Streda (A) – ŠK Slovan Bratislava futbal (A) ukladá finančnú pokutu vo výške – 4 500 € podľa čl. 64/4 a čl. 12/6 DP. DK zároveň podľa čl. 43/1,2 DP ukladá klubu ochranné opatrenie spočívajúce v príkaze prerokovať previnenia so zástupcami fanklubov klubu za účelom zamedzenia obdobných previnení a o výsledku prerokovania zaslať písomnú správu DK, do 06.12.2017.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal FC DAC 1904 Dunajská Streda dňa 01.12.2017 odvolanie, v ktorom v zásade nerozporoval, že v priebehu zápasu došlo k urážlivému pokrikovaniu a obdobným vulgárnym prejavom ako aj k použitiu pyrotechniky a teda umožneniu zo strany organizátorov, aby táto bola vnesená na futbalový štadión. Principiálne však odvolateľ nesúhlasil po prvé s posúdením skutkového stavu vniknutia diváka do priestoru ihriska a po druhé s interpretáciou tzv. chorea ako politickej propagácie idey tzv. Veľkého Maďarska.

3. Odvolacia komisia Slovenského futbalového zväzu (ďalej „Odvolacia komisia“) vykonala dokazovanie oboznámením sa so spisovým materiálom ako aj videom z futbalového stretnutia a vypočutím p. Petra Franceho, bezpečnostného manažéra Slovenského futbalového zväzu.

4. Odvolacia komisia mala za preukázané, že došlo k disciplinárnemu previneniu hrubého nešportového správania sa divákov (vulgárne pokriky a použitá pyrotechnika) podľa čl. 58/2a,b,d Disciplinárneho poriadku SFZ a nedostatočnej usporiadateľskej služby (umožnenie vnesenia pyrotechniky) podľa čl. 57/1b Disciplinárneho poriadku SFZ, pričom bola aplikovaná objektívna zodpovednosť organizátora za porušenie disciplinárneho poriadku.

5. Previnenie spočívajúce vo vniknutí diváka do priestoru ihriska posudzovala Odvolacia komisia najmä z pohľadu definície hracej plochy ako objektu skutkovej podstaty previnenia v zmysle čl. 57 ods. 1 písm. c) a čl. 58 ods. 1 a čl. 58 ods. 2 písm. d) Disciplinárneho poriadku SFZ. Hracia plocha je definovaná v medzinárodnom dokumente „Pravidlá futbalu“, ktorej slovenská verzia je platná od 01.06.2017. V Pravidle 1 je hracia plocha vymedzená futbalovým ihriskom, na ktorom sa futbal hrá a táto plocha „musí byť vyznačená neprerušovanými čiarami“, ktoré „sú súčasťou plochy, ktorú ohraničujú“. Odvolacia komisia sa stotožnila s týmto reštriktívnym výkladom pojmu „hracia plocha“ a po zhliadnutí videa

určila, že divák v inkriminovanom prípade nevníkol na hraciu plochu a preto zbavila organizátora futbalového stretnutia disciplinárneho previnenia v tomto bode.

6. Disciplinárne previnenie podľa čl. 64 ods. 1 písm. a) Disciplinárneho poriadku spočíva v porušení povinnosti vyplývajúcej z predpisu alebo rozhodnutia SFZ alebo člena SFZ. Táto povinnosť v konkrétnom prípade vyplýva zo zákazu politickej a náboženskej agitácie. K jej porušeniu malo dôjsť vytvorením „fanúšikovského chorea“. Pre účely tohto rozhodnutia sa fanúšikovským choreom rozumie vytvorenie obrazca divákmi na celej jednej tribúne pri použití farebných kusov tzv. molina (podľa slovníka cudzích slov ide o „šatkovú aj dekoračnú tkaninu“, ale môže byť využitý aj iný druh materiálu), ktoré aj podľa odvolateľa „pozostávalo z trikolóry z maďarskej štátnej vlajky v strede s obrázkom Bratislavského hradu a osobou so žlto-modrou pokrývkou na hlave“. Odvolacia komisia mala za úlohu posúdiť, či v tomto prípade išlo o politickú agitáciu.

7. Futbalové zápasy a šport vôbec nemajú slúžiť na politickú agitáciu (zakazuje to *expressis verbis* čl. 45 Safety and Security regulations, ktorý hovorí, že „*Akákoľvek propagácia alebo oznamovanie politických odkazov alebo iných politických činov vo vnútri alebo v bezprostrednej blízkosti štadióna je prísne zakázané pred, počas a po zápase.*“). Z minulosti, ale aj zo súčasnosti je však zrejmé, že šport sa politickej agitácii nevyhne, ba za určitých okolností môže byť aj vítaná. Tým hlavným meradlom pozitívnej a negatívnej politickej agitácie je mier. Je všeobecne známou skutočnosťou, že práve šport je jedným z dôležitých faktorov, ktorý zabezpečil celosvetový mier od druhej polovice 20. storočia. Aktuálnym príkladom je účasť KLDR na ZOH 2018, kde k mierovej politickej agitácii nepochybne slúži spoločný nástup športovcov politicky rozdeleného Kórejského poloostrova počas slávnostného otvorenia olympijských hier.

Na druhej strane nemožno za posla mieru označiť dron, ktorý vniesol nacionalistickú vlajku „Veľkého Albánska“ s menami revolučných vodcov na hraciu plochu belehradského štadióna v 44. minúte kvalifikačného zápasu o postup na EURO 2016 medzi Srbskom a Albánskom dňa 14. októbra 2014. V tomto prípade ide jednoznačne o politickú agitáciu, ktorá je zakázaná a UEFA to potvrdila dodatočnou kontumáciou výsledku stretnutia v prospech hostiteľov, no zároveň im odobrala body za víťazstvo a obidva futbalové zväzy museli zaplatiť pokutu 100 000 švajčiarskych frankov a Srbsko muselo odohrať dva zápasy

bez divákov. V tomto smere možno považovať rozhodnutie UEFA za precedenčné vo vzťahu k používaniu štátnych symbolov cudzieho štátu.

Druhým precedenčným prípadom boli športové sankcie za použitie zástav „estelada“ (žltočervené pruhy a modrý trojuholník ako symbol boja za nezávislosť Katalánska) počas futbalového stretnutia medzi FC Barcelona a Bayer 04 Leverkusen hranom dňa 29. septembra 2015. Odvolací športový súd (*CEDB & Appeals Body. 2015/2016; Decision of 16 December 2015*) v kontexte snáh Katalánska o štátoprávnu separáciu tejto provincie od kráľovstva Španielsko považoval používanie zástav „estelada“ za jasnú politickú agitáciu. Osobitne pritom poukázal na nebezpečenstvo premeny futbalových stretnutí na politickú agitáciu aj v iných európskych štátoch a konkrétne uvádzal Ukrajinu a Srbsko. Jednoznačne uviedol, že v krajinách so separatistickými tendenciami regiónov nemajú takéto prejavy „nezávislosti“ miesto na futbalových štadiónoch.

8. Sloboda prejavu chránená čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je absolútna a môže byť úplne zakázaná (v prípade jej zneužitia v zmysle čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) alebo obmedzená, okrem iného, aj z dôvodu ochrany bezpečnosti štátu, zachovania územnej celistvosti a verejného poriadku. K jej obmedzeniu môže dôjsť len na základe zákona. Týmto zákonom je pre podmienky futbalových zápasov v Slovenskej republike zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 16 písm. e) tohto zákona sa zakazuje účastníkovi podujatia používať štátne symboly cudzích štátov alebo ich predchodcov znevažujúcim spôsobom alebo iným spôsobom, ktorým možno podnecovať k narušeniu verejného poriadku alebo ohrozeniu riadneho priebehu domáceho podujatia. To znamená, že legálne obmedzenie slobody prejavu pri používaní štátnych symbolov cudzích štátov alebo ich predchodcov musí splniť legitímny cieľ. V tomto prípade používanie štátnych symbolov cudzích štátov na futbalových stretnutiach nemôže byť spojené s takou politickou agitáciou, ktorá slúži k podnecovaniu národnostných nepokojov spojených so snahou o ohrozenie štátnej suverenity a územnej celistvosti Slovenskej republiky.

9. Otázkou spievania hymny cudzieho štátu (jeden zo štátnych symbolov) a používania vlajky cudzieho štátu (ďalší zo symbolov štátu) sa zaoberala Legislatívna právna a etická komisia (ďalej „LPEK“), ktorú možno považovať za *quasi* znaleckú inštitúciu v rámci SFZ

dňa 28.10.2014. Používanie štátnych symbolov v súvislosti s futbalovými zápasmi DAC Dunajská Streda je „podľa názoru LPEK minimálne provokačné a schopné vyvolať u časti fanúšikov (napr. súperovho mužstva, ale aj priaznivcov domáceho mužstva, ktorí nemajú, v spomenutom prípade, maďarskú národnosť) údiv či pohoršenie a niektorí to môžu považovať aj za urážku. Následne nastupuje reálny predpoklad, že takéto konanie bude intenzívne vnímané ako podnet k narušeniu verejného poriadku alebo ohrozeniu riadneho priebehu domáceho podujatia, čím dochádza k porušeniu zákazu vyplývajúceho z § 16 písm. e) zák. č. 1/2014 Z.z.“. Pri vtedajšej dôkaznej situácii sa LPEK vyrovnávala najmä historickými argumentami a ústavnoprávnymi. LPEK uviedla „Argumentácia týkajúca sa demografických a geografických pomerov a rovnako ani skutočnosť, že pre klub DAC 1904 Dunajská Streda je spev maďarskej hymny tradíciou od roku 1985 nie je dôvodná a opodstatnená. Tu je potrebné upriamiť pozornosť práve na vôľu zákonodarcu, ktorý schválením zákona č. 1/2014 Z.z. jasne určil, že naznačené konanie je v rozpore so zákonom a ak sa tolerovalo v minulosti, neznamená to, že sa bude aj naďalej, ale práve naopak, od účinnosti zákona je potrebné zamedziť podobnému správaniu a ak k nemu dôjde, vyvodiť priestupkovú zodpovednosť voči páchatel'ovi priestupku a náležite ho sankcionovať tak ako to ustanoví zákon. Zákony Slovenskej republiky musia dodržiavať všetci bez rozdielu a bez ohľadu na to v ktorom meste resp. akej geografickej časti územia SR a medzi akými mužstvami sa odohráva určité futbalové stretnutie. Ani argument odvolávajúci sa na Ústavu SR neobstojí, nakoľko, Ústava nikde neustanovuje výslovné právo osoby/priaznivca používať štátne symboly cudzích štátov na športových podujatiach a práve nový zákon (zák.1/2014 Z.z.) takéto konanie zakazuje, pričom platí prezumpcia ústavnosti a teda tento zákon je v súlade s Ústavou, kým nie je vyslovený jeho nesúlada. V kontexte Ústavy SR by sa to skôr mohlo považovať za "útok" na suverenitu krajiny, nakoľko Slovenská republika je samostatná a zvrchovaná krajina a spievanie hymny cudzieho štátu a používanie vlajky cudzieho štátu (alebo jeho predchodcu) na zápase slovenskej ligy by mohlo byť vnímané aj ako „útok na samostatnosť a zvrchovanosť Slovenskej republiky“, v čom spočíva podľa názoru LPEK najväčšie riziko provokácie, pričom práve za účelom eliminácie tohto konania, bol zákonodarcom v zákone č. 1/2014 Z.z. upravený zákaz uvedený v § 16 písm. e).

Zákazom spievania hymny cudzieho štátu podľa názoru LPEK nebudú porušené základné práva a slobody občanov, nakoľko spievanie hymny cudzieho štátu na bežnom zápase domácej ligy nespadá pod základné práva a slobody občanov. Predmetný zákaz je len realizácia a riadne dodržiavanie platného a účinného zákona (zák. č. 1/2014 Z.z.). Nikto

nebráni priaznivcom pri povzbudzovaní používať aj cudzí jazyk, napr. maďarský. Fanúšik sa nedopustí priestupkového previnenia ak bude spievať maďarské "chorály" alebo rôzne povzbudzujúce pokriky a heslá (samozrejme ak nebudú útočné a hanlivé voči inému národu, rase, atď..), či používať klubové vlajky. Spievanie hymny cudzieho štátu a používanie vlajky cudzieho štátu na podujatí domácej ligy na území SR však majú iný význam. Určil to aj zákonodarca, keď cudzie štátne symboly zakázal používať za vyššie špecifikovaných podmienok. Ak má fanúšik úprimný záujem povzbudzovať svoje mužstvo (pričom je potrebné vyzdvihnúť, že ide o slovenské mužstvo, aj keď v jeho regióne väčšinu obyvateľstva môže tvoriť národnostná menšina), tak má množstvo iných prostriedkov na fandanie, ako spev cudzej hymny a používanie cudzej vlajky.

Disciplinárny poriadok SFZ v čl. 58 ods. 1 písm. g) (priaznivci hostí) a v čl. 58 ods. 2 písm. g) (priaznivci domácich) ustanovuje ako hrubé nešportové správanie priaznivcov ak sa títo dopustia hrubých urážlivých prejavov verbálnej povahy alebo iných prejavov hanobiacich príslušnosť k rase, farbe pleti, sexuálnej orientácii, jazyku, národnosti, z dôvodu viery alebo etnického pôvodu. Je zrejmé, že čisto spevom hymny cudzieho štátu alebo použitím vlajky cudzej krajiny na domácom podujatí nedochádza k priamym urážlivým alebo hanobiacim prejavom nasmerovaným voči konkrétnej osobe alebo skupine osôb a preto uvedené konanie ani nemôže byť posudzované ako disciplinárne previnenie - hrubé nešportové správanie priaznivcov. Ako sme však už vyššie uviedli, načrtnuté správanie je práve spôsobilé vyvolať následné narušenie verejného poriadku alebo ohrozenie riadneho priebehu domáceho podujatia a jedná sa teda podľa názoru LPEK o priestupok na úseku diváckeho násilia.“

10. Pre uplatnenie zákazu používania štátnych symbolov cudzieho štátu je dôležité aj zaradenie futbalového stretnutia medzi rizikové podujatia, resp. podujatia s osobitným režimom. Podľa § 6 ods. 3 písm. e) zákona č. 1/2014 Z. z. organizátor rizikového podujatia je povinný zabezpečiť, aby pri domácich podujatiach nevnášali na štadión účastníci podujatia štátne symboly iných štátov alebo ich predchodcov.

Účastníkom futbalového stretnutia je v zmysle § 16 písm. e) zákona č. 1/2014 Z. z. zakázané používať štátne symboly cudzích štátov alebo ich predchodcov znevažujúcim spôsobom alebo iným spôsobom, ktorým možno podnecovať k narušeniu verejného poriadku alebo ohrozeniu riadneho priebehu domáceho podujatia.

Predmetné futbalové stretnutie bolo vyhlásené za rizikové, avšak z dôvodu vylúčenia fanúšikov hosťujúceho mužstva bolo prekvalifikované na podujatie s osobitným režimom a teda nebola naň možná ani priama aplikácia § 6 ods. 3 písm. e) zákona č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na druhej strane odvolacia komisia považovala kvalifikáciu rizikového podujatia, pri použití teleologického výkladu, za určenú pre riziko porušenia verejného poriadku v prípade vzájomných kolízií futbalových fanúšikov. Z pohľadu organizátorov stretnutia by však rizikovosť stretnutia nemala byť hodnotená len cez prizmu účasti alebo neúčasti fanúšikov hosťujúceho mužstva na futbalovom stretnutí a preto aj zodpovednosť organizátora futbalového stretnutia nie je obmedzená len na zabránenie vnesenia symbolov cudzieho štátu na futbalový štadión. Z pohľadu ochrany verejného poriadku je na tej istej úrovni aj vytváranie štátnych symbolov priamo na tribúnach futbalového štadióna ako určitá forma fanúšikovského chorea, ktorá je spôsobilá vyvolať negatívne reakcie nielen z pohľadu fanúšikov hosťujúceho mužstva, ale aj ostatných divákov na štadióne. Jeho potencionálna nebezpečnosť sa zvyšuje v prípade celoštátneho televízneho prenosu, pretože reakciou naň môže byť vytváranie tzv. antichoreí na iných štadiónoch, ktoré by mohli porušovať princíp národnostnej koexistencie na území Slovenskej republiky.

11. Pre skutkové okolnosti súčasného prípadu (vecne neboli spochybnené) sú dôležité nielen argumenty DK SFZ, ale aj stanoviská zástupcov futbalového klubu DAC Dunajská Streda. Na základe nich je potom dôležité posúdenie toho, či

- fanúšikovské choreo je možné považovať za politickú agitáciu,
- išlo o organizovaný alebo spontánny prejav,
- následky používania štátnych symbolov cudzieho štátu ako aj chorea môžu ohroziť verejný poriadok.

12. Podľa fotodokumentácie predmetné fanúšikovské choreo pozostávalo z trikolóry z maďarskej štátnej vlajky v strede s obrázkom Bratislavského hradu a osobou so žlto-modrou pokrývkou na hlave. Podľa DK SFZ „vyobrazenie uvedeného chorea pred stretnutím, ktoré malo fanúšikmi domácich symbolizovať súdržnosť všetkých príslušníkov maďarského národa – ideu tzv. Veľkého Maďarska, vyhodnotila ako porušenie zákazu vyplývajúceho z vyššie uvedeného ustanovenia Stanov SFZ. Pomenovanie tzv. Veľké Maďarsko je termín pre obnovenie Maďarska vo veľkosti pred rozdelením územia Trianonskou zmluvou alebo pre pripojenie územia s maďarskou väčšinou obyvateľstva k Maďarsku. Idea Veľkého Maďarska

bola pre 2. sv. vojnu oficiálnou politikou Maďarska. DK SFZ zmysel resp. cieľ, ktorý bol sledovaný vyobrazením spomínaného chorea, teda presadzovanie idey tzv. Veľkého Maďarska, vyhodnotila ako prejav názoru resp. presvedčenia politického charakteru, ktoré zdieľa určitá skupina obyvateľstva, ktorý bol alebo mal byť adresovaný práve ostatnej časti obyvateľstva, s územím, ktorej sa uvedený prejav politického názoru má spájať. DK SFZ má za to, že podobné symboly reprezentujúce politické názory určitej skupiny obyvateľstva nie sú na športovom podujatí resp. stretnutí najvyššej futbalovej súťaže na území Slovenskej republiky žiaduce a akceptovateľné. V tomto kontexte poukazuje DK SFZ na vyjadrenie zástupcov previnilca v tom zmysle, že na futbalovom stretnutí sa zúčastnili obyvatelia maďarskej národnosti nielen z územia Slovenskej republiky, ale aj zo zahraničia, konkrétne občania Maďarskej republiky resp. z jej maďarsko-rumunského pohraničia.“.

Zástupcovia DAC Dunajská Streda sa ohradili proti tvrdeniu, že fanúšikmi vyobrazené choreo vyjadrovalo ideu tzv. Veľkého Maďarska. Podľa nich choreo malo vyslovene športový podtón, keď osoba so žltomodrou pokrývkou hlavy symbolizovala dunajskostredský klub, ktorý sa snaží o dobytie „hradby“, ktorou bol symbolizovaný ŠK Slovan Bratislava. Choreo teda nesymbolizovalo nič iné, než snahu o futbalové víťazstvo FC DAC 1904 Dunajská Streda nad klubom ŠK Slovan Bratislava.

Spornou otázkou je teda to či fanúšikovské choreo, ktoré napĺňalo obsah pojmu agitácia ako šírenie ideí a myšlienok s cieľom ovplyvniť mienku jednotlivcov a skupín ľudí malo politický alebo športový charakter. Otázkou symbolov pri agitácii sa napríklad Európsky súd pre ľudské práva zaoberal v európskom kontexte práve v súvislosti s Maďarskom v prípade *Vajnai* (rozhodnutie vo veci *Vajnai c. Maďarsko* z 8. júla 2008, č. 33629/06), kde išlo o odsúdenie podpredsedu registrovanej ľavicovej strany za nosenie 5-cípej červenej hviezdy ako symbolu medzinárodného robotníckeho hnutia na demonštrácii v Budapešti.

ESLP akceptoval skutočnosť, že známe masové porušovanie ľudských práv počas komunizmu diskreditovalo červenú hviezdu a že ukazovanie tohto symbolu na verejnosti by mohlo spôsobiť ťažkosti obetiam komunizmu a ich príbuzným. Avšak od prechodu Maďarska k pluralizmu a demokracii uplynuli takmer dve desaťročia. Maďarsko je teraz členom Európskej únie a je stabilnou demokraciou. Neexistuje žiaden dôkaz o tom, že existovalo reálne nebezpečenstvo, že politické hnutie alebo strana nastolí v Maďarsku komunistickú diktatúru. Navyše, samotné traumy bývalých obetí, akokoľvek pochopiteľné, nemôžu

obmedziť slobodu prejavu. ESLP ďalej uviedol, že podľa maďarského trestného zákona samotné nosenie červenej hviezdy by mohlo viesť k trestnej sankcii a nevyžaduje sa žiaden dôkaz, že takýto symbol predstavuje totalitnú propagandu. Zákaz bol tiež veľmi široký z hľadiska viacerých významov červenej hviezdy. Táto hviezda symbolizuje nielen medzinárodné robotnícke hnutie, ktoré usiluje o spravodlivejšiu spoločnosť, ale tiež určité zákonom akceptované politické strany činné v rôznych členských štátoch Rady Európy. Vláda nepreukázala, že hviezda predstavovala výlučne komunistickú totalitnú ideológiu. Sťažovateľ si nasadil hviezdu na zákonne organizovanej mierovej demonštrácii v postavení podpredsedu registrovanej politickej strany, ktorá nemala totalitárne ambície.

Z predmetného rozhodnutia teda vyplýva, že pri posudzovaní symbolov je potrebné vychádzať nielen z hľadiska jeho formy (zameniteľnosť, resp. nezameniteľnosť s inými symbolmi), ale aj, a predovšetkým, z hľadiska kontextu (historické súvislosti a pod.), v ktorom bol predmetný symbol použitý.

13. Z hľadiska symboliky je v prípade fanúšikovského chorea potrebné rozobrať všetky tri symboly, ktoré boli na ňom rozoberané. Prvý z nich je červeno-bielo-zelený podklad, ktorý ako trikolóru z maďarskej štátnej vlajky nespochybnili ani zástupcovia DAC Dunajská Streda. Druhým boli hradby bratislavského hradu, ktoré mohli symbolizovať nielen príslušnosť futbalového klubu Slovan k mestu Bratislava, ale aj Bratislavský hrad ako symbol národnoštátnej hrdosti Slovákov a preto nemuselo ísť len o symbolické dobýjanie „hradieb“ futbalového klubu, ale aj hlavného mesta Slovenskej republiky. Tretí symbol, a to osobu so žltomodrou prikrývkou na hlave je možné chápať viac ako symbol klubu (pokrývka hlavy v klubových farbách) než symbol dobyvateľa ako bojovníka za Veľké Maďarsko. Na základe toho a v duchu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa Odvolacia komisia SFZ priklonila k záveru, že predmetné fanúšikovské choreo mohlo ako také (forma) predstavovať prioritne športovú agitáciu. Povedané by platilo úplne, ak by sa k jadru fanúšikovského chorea, a to symbolu bratislavského hradu „dobýjaného“ symbolmi domáceho futbalového klubu nepridal jeho „podklad“, ktorý aj podľa vyjadrení zástupcov FC DAC 1904 Dunajská Streda vytváral štátny symbol cudzieho štátu.

Odvolacej komisii zostávalo posúdiť otázku, či „fanúšikovské choreo“ vytvorené v kontexte predmetného futbalového stretnutia mohlo vyvolať politické asociácie.

14. Kontext použitia fanúšikovského chorea pri zákonnej absencii absolútneho zákazu používania štátneho symbolu cudzieho štátu treba posudzovať z pohľadu

- geopolitického,
- organizačno-participačného a
- represívno-preventívneho.

15. Z pohľadu geopolitického sa Odvolacia komisia čiastočne stotožnila s názorom DK SFZ v tom, že symbolika štátnej zástavy cudzieho štátu môže evokovať nacionalistické nálady časti fanúšikov, najmä ak sa futbalové stretnutie odohráva na území, ktoré bolo v minulom storočí objektom viacerých štátnoteritoriálnych zmien. Nestotožnila sa však s tým, že táto symbolika môže sama osebe vyvolávať predstavu o propagácii tzv. Veľkého Maďarska. Od tejto predstavy sa zásadne dištancovalo vo svojom odvolaní aj vedenie FC DAC 1904 Dunajská Streda. Napriek tomu používanie štátnych symbolov iného štátu na území s prevažujúcou národnostnou menšinou, ktorá je štátotvornou v tomto inom štáte, neprispieva k pokojnej národnej a národnostnej koexistencii. V tomto smere Odvolacia komisia zohľadnila aj skutočnosť, že na futbalovom stretnutí sa cielene zúčastnili aj obyvatelia maďarskej národnosti z území iných štátov (Maďarsko, Ukrajina, Rumunsko), ktorí okrem zážitku z futbalového stretnutia mohli očakávať aj zážitok nacionálny.

16. Odvolacia komisia pri posudzovaní prejavov fanúšikov považovala za potrebné zaoberať sa otázkou, či konkrétne prejavy boli organizované zo strany futbalového klubu FC DAC 1904 Dunajská Streda alebo vznikli spontánne. Tu odlišil účasť organizátora futbalového stretnutia na tvorbe fanúšikovského chorea a pri inom prezentovaní štátnych symbolov cudzieho štátu. Z dokazovania vyplynulo, že materiálny základ pre vytvorenie fanúšikovského chorea bol podporovaný zo strany organizátora futbalového stretnutia, ktorý minimálne pred zápasom neodstránil „kúsky papiera“ (zo stanoviska DAC Dunajská Streda) a umožnil tak vytvorenie nie červeno-bielo-zeleného podkladu pre fanúšikovské choreo, ale podľa členov vedenia FC DAC 1904 Dunajská Streda uvedeného v odvolaní, „trikolóry maďarskej štátnej vlajky“. Na druhej strane je možné pozitívne hodnotiť usporiadateľov, ktorí sa pri vstupných kontrolách snažili zabrániť vnášaniu štátnych symbolov cudzieho štátu.

17. Následky používania štátnych symbolov cudzieho štátu v kontexte tohto prípadu je možné hodnotiť aj z dopadu na verejný poriadok, a to z hľadiska represívneho a preventívneho.

Z represívneho hľadiska možno upriamiť pozornosť na bezprostredné následky spojené s futbalovým stretnutím a dokumentovanými porušovaniami verejného poriadku na prípadoch konkrétnych zadržaných osôb (časť z nich tvorili aj cudzí štátni príslušníci), ktorí sa prezentovali aj štátnymi symbolmi štátu svojho pôvodu a z tohto dôvodu boli aj priestupkovo riešení. Organizátorom v tomto smere nemožno uprieť snahu pri kontrole vnášania cudzích štátnych symbolov na futbalový štadión za účelom ochrany verejného poriadku.

Z preventívneho hľadiska možno participáciu organizátorov futbalového stretnutia na prezentácii štátneho symbolu cudzieho štátu pri tvorbe a využití fanúšikovského chorea považovať v zhode s DK SFZ ako aj s *quasi-znaleckým* vyjadrením LPEK za negatívnu, ktorá môže narušiť využívanie futbalových stretnutí na mierumilovné účely prejavmi výtržníctva a je spôsobilá vyvolať pocity národnostnej neznášanlivosti.

V zhode s DK SFZ Odvolacia komisia poukazuje aj na medializáciu prípadu z pohľadu dosahu priameho televízneho prenosu ako aj následných negatívnych mediálnych ohlasov, ktoré zatieňovali športový zážitok. Z preventívneho hľadiska Odvolacia komisia nebráni využívaniu fanúšikovských choreí, aj za aktívnej účasti organizátora futbalového stretnutia, avšak tieto choreá musia mať jasný a jednoznačný športový charakter. Rovnako tak nevidí riešenie zákazu novej politickej agitácie určovaním futbalových stretnutí za rizikové podujatia.

18. Odvolacia komisia sa priklonila k záveru DK SFZ, že fanúšikovské choreo naplnilo skutkovú podstatu previnenia podľa čl. 64 ods. 1 Disciplinárneho poriadku s poukazom na čl. 61 ods. 4 písm. a) Stanov Slovenského futbalového zväzu. Zohľadnila pri tom najmä aktívnu spoluprácu organizátora futbalového stretnutia pri vytvorení fanúšikovského chorea (jeho podkladu) zobrazujúceho štátny symbol cudzieho štátu, pričom územie, na ktorom bolo prezentované je obývané príslušníkmi národnostnej menšiny tvoriacej štátotvornú väčšinu v tomto cudzom štáte. Vzhľadom na historické súvislosti ako aj preventívnu silu precedenčného rozhodnutia je v záujme udržania hlavného zmyslu a poslania športu, ktorým je mier a vzájomné priateľské spolunažívanie národov a národností, aby športové stretnutia neposkytovali priestor pre vzájomnú neznášanlivosť a národnostnú intoleranciu spojenú s ohrozením verejného poriadku.

19. Pri ukladaní sankcie Odvolacia komisia zohľadnila najmä skutočnosť, že neboli všetky disciplinárne previnenia preukázané a preto znížila výšku finančnej pokuty.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

Vypracoval: prof. JUDr. Ján Svák, DrSc.

JUDr. Milan Ľalík
predseda
Odvolacej komisie SFZ